

Dokonalé zvládnutí zbraní a složité bojové techniky — neoddělitelná součást bojové připravenosti ČSLA

Z dokumentů XVI. sjezdu Komunistické strany Československa jednoznačně vyplývá, že další upevňování a zvyšování obratyschopnosti státu patří mezi nejdůležitější úkoly celé společnosti. Sjezd stanovil „nadále budovat ČSLA jako nedílnou součást ozbrojených sil států Varšavské smlouvy, jako armádu vysoce moderní, bezmezně oddanou straně a lidu, schopnou společně se Sovětskou armádou a armádami ostatních států Varšavské smlouvy uchránit mír a vymoženosti socialismu“.

Konkrétní splnění tohoto úkolu ve své podstatě znamená věnovat trvalou pozornost vyzbrojování vojsk novými zbraněmi, zbraňovými systémy a moderní bojovou technikou s vysokými takticko-technickými parametry. Hlavní úsilí přitom zaměřovat na rychlejší uplatňování výsledků vědeckotechnického pokroku ve vojenství, na zvyšování palebné a úderné síly útvarů a svazků a na další zdokonalování spojení a velení. Urychleně využívat výsledků dosažených vědeckovýzkumnou základnou, zejména v rozvoji vojenské elektroniky, optoelektroniky a laserové techniky, a to na všech úsecích činnosti armády. Zejmé-

na zkracovat realizační etapy výzkumných úkolů.

Plně docenovat zásadu, že růst bojové připravenosti vojsk je závislý na neustálém rozvoji a těsném sepětí její dokonalé technické vybavenosti s bojovým mistrovstvím a vysokou morálkou vojsk.

K dosažení stanovených cílů je potřebné dále zvyšovat úroveň vědeckovýzkumné činnosti. V oblasti výzkumu a vývoje jako hlavní úkol spatřovat hledání dalších možností, využití poznatků vědy k progresivnímu rozvoji ČSLA. Úsilí maximálně koncentrovat na vybrané programy rozvoje vojenské techniky, zbraní a zbraňových systémů, na zkvalitňování přípravy velitelů, štábů a vojsk.

Proces modernizace armády, který je charakterizován jejím vyzbrojováním prostředky vysoké účinnosti, manévrovosti, přesné palby, zvýšením odolnosti proti účinkům zbraní hromadného ničení a posupnou automatizací těch funkcí, v nichž fyziologické možnosti člověka již nestačí rostoucím nárokům, se dotýká všech druhů vojsk a výrazně ovlivňuje organizační struktury a organizaci jejich výcviku a vý-

chovy. Zavedením nových zbraní a značného množství moderní bojové techniky s vysokými takticko-technickými parametry se podstatně zvyšují nároky na úroveň připravenosti velitelů, příslušníků štábů a politických orgánů, na organizaci a plnění úkolů polního výcviku vojsk. Proto je naléhavým úkolem velitelů, příslušníků štábů a politických orgánů zaměřovat hlavní úsilí na osvojování si potřebných vojensko-odborných, technických a všeobecných vědomostí a na vysokou profesionální přípravu.

Vyzbrojování svazků a útvarů novými zbraněmi, zbraňovými systémy, novou moderní bojovou technikou, nové a náročnější podmínky vedení soudobého boje zákonitě zvyšují požadavky na úroveň připravenosti velitelů, příslušníků štábů a vojsk. Je tedy třeba správně pochopit a docenit, že výrazným činitelem, který podstatně ovlivňuje celkovou úroveň připravenosti vojsk, je **velitelský sbor**. Jsou to především ti velitelé, kteří vojska bezprostředně cvičí.

Sebelépe připravení vojáků z povolání však trvale nevystačí při současném rychlém rozvoji vojenské vědy, operačního umění a taktiky se znalostmi získanými ve školách a kurzech. Prohlubování získaných teoretických znalostí organizace a vedení soudobého boje, zdokonalování praktických návyků v řízení bojové činnosti vojsk v terénu, osvojování si nových otázek ve vojenství a zvládnutí nových zbraní a bojové techniky vyžaduje od vojáků z povolání soustavné studium a praktické školení v rozsahu, který vyplývá z funkčního zařazení.

Při zvyšování úrovně všestranné připravenosti vojáků z povolání je potřebné především pozornost věnovat zdokonalování práce velitelů a štábů při plánování a řízení operací a boje, využívání všech prostředků ke zkvalitnění a zrychlení velení, dalšímu rozvoji jejich vojenskotechnického myšlení, prohlubování organizátorských schopností, zvládnutí nových otázek operačního umění, taktiky, soudobých zbraní a bojové techniky. V popředí pozornosti musí rovněž stát další zkvalitňování obsa-

hu a metod přípravy velitelů a štábů, jejich prosazování do praxe, a to diferencovaně s přihlédnutím ke konkrétním potřebám jednotlivých velitelských stupňů.

Své nezadatelné místo v přípravě velitelského sboru má **metodická příprava**. Je to přirozené, neboť mistrovské zvládnutí nových zbraní, složité bojové techniky a s tím spojený kvalitativní růst obsahu výcviku je možné zabezpečit jen správnou metodickou, přesnou organizací a dokonalejšími racionálnějšími metodami výcviku. Zkušenosti potvrzují, že je nezbytné, aby se na rozvoji metodických návyků, především nejnižších velitelů, v daleko větší míře podíleli hlavní funkcionáři jednotlivých velitelských stupňů, aby osobně znali metodickou připravenost svých podřízených a mohli určovat správná opatření ke zvyšování její úrovně. Při organizaci metodické přípravy je potřebné důsledně dbát na to, aby její obsah byl pevně přimknut k potřebám vojsk. Je to pochopitelné především z toho důvodu, že náročné požadavky komplexnosti výcviku vojsk zákonitě vyžadují i vyšší úroveň metodické připravenosti těch funkcionářů, kteří výcvik plánují, organizují a řídí.

Vysoké úrovně zvládnutí zbraní a složité bojové techniky a vysoké připravenosti vojsk lze dosáhnout jedině **soustavným studiem, cílevědomým a efektivním výcvikem**. Podmínky musí být vytvářeny již tím, že každému cvičení nebo jinému zaměstnání bude předcházet pečlivá příprava velitelů a jednotek, která bude probíhat v terénu, bude dobře materiálně a technikou zabezpečena a spojována s účelným využitím učeben a výcvikových zařízení.

V souvislosti se zvládnutím zbraní, složité bojové techniky a se zvyšováním bojové připravenosti vojsk nelze v žádném případě opomíjet význam ukázkových cvičení a zaměstnání. Nejde jen o vzorné a názorné předvedení ukázky, ale o to, aby především velitelé osobně ovlivnili její přípravu a zařadili takové učební úkoly, které přinášejí něco nového a rozhodujícího pro zvyšování bojové připravenosti vojsk. Přitom je potřebné názorně ukázat, co vy-

žaduje správná příprava cvičení, reálné zabezpečení výcvikovým zařízením, bojovou technikou a materiálem. Cílem je nejen ukázat, ale i učit podřízené, jak správně řídit cvičení a zaměstnání.

Dalším rozhodujícím předpokladem zvládnutí zbraní a složité bojové techniky i zvyšování bojové připravenosti vojsk je **pevný systém organizace bojové přípravy**. Tento systém však nesmí dovolovat zjednodušování a ulehčování podmínek výcviku, musí zabezpečovat komplexnost, posloupnost a důsledné dodržování metody výcviku, plné využívání možností zbraní a techniky a musí být plně přimknut k potřebám boje. Musí vytvářet podmínky k procvičování takové činnosti, jako je smělý manévr, překvapivý úder, oklamání nepřítelů a samostatná rozhodná bojová činnost. Jinými slovy to znamená důsledně plnit základní princip — učit vojska tomu, co potřebují pro boj. Touto zásadou je nezbytné se řídit při každém zaměstnání a cvičení.

S pevným systémem organizace bojové přípravy úzce souvisí **intenzifikace výcvikového procesu**. Tato intenzifikace musí být založena na efektivním využití každé výcvikové hodiny, každého cvičení, techniky, výcvikových zařízení, učební a výcvikové základny ve vojenských výcvikových prostorech i v posádkách a na intenzivním využívání trenažérů a simulátorů. To vyžaduje promyšlené plánování výcviku, podněcení a získání zájmu lidí a vysokou metodickou připravenost řídicích zaměstnání. To je jedna z cest vytváření předpokladů pro osvojení si takticko-technických dat zbraní a bojové techniky, pro získání hlubších znalostí a pevnějších návyků ve stejné době a při hospodárném využití vynakládaných prostředků.

Intenzivní polní výcvik, který je zaměřen na vysokou připravenost a stmelenou činnost vojsk, však také vyžaduje intenzifikaci práce velitelů, její vysokou organizovanost a cílevědomost. Zkušenosti potvrzují, že tam, kde se správně uplatňuje náročnost, kde výcvik a výchova vojáků probíhá v jednotě, promyšleně a organizo-

vaně, kde se skutečně intenzivně cvičí, kde se přísně respektují ustanovení řádů, předpisů, programů bojové přípravy a metodik, tam se dosahuje trvalých a kvalitních výsledků při zvyšování bojové připravenosti velitelů, štábů a vojsk.

Je potřebné cílevědomě připravovat velitele, štáby a vojska k plnění úkolů ve složitých podmínkách a předpokládaných situacích. Dbát, aby každý jednotlivec zvládl stanovený úkol do všech detailů. Neustále zkvalitňovat operační a bojovou přípravu, výcvik a slaďování bojové činnosti útvarů a svazků, přípravu a výcvik záloh. Usilovně hledat další možnosti pro zkracování časových norem v přípravě vojsk, bojové techniky a zbraní k včasnému použití a k všestrannému technickému a materiálnímu zabezpečení.

Vysoké nároky na zvládnutí nových zbraní, zbraňových systémů a složité bojové techniky kladou také vyšší požadavky na fyzickou připravenost všech příslušníků armády a představují neoddělitelnou část bojové připravenosti vojsk. Bez náročné tělesné přípravy a širokého rozvoje masové sportovní činnosti si nelze představit úspěšnou přípravu každého vojáka k překonávání těžkostí při plnění úkolů polního výcviku vojsk.

Zkušenosti přesvědčivě ukazují, že intenzivní polní výcvik, který vyžaduje nasazení všech fyzických i duševních sil, maximálně se přibližuje skutečné bojové činnosti, neúčinněji formuje morálně politické, bojové a psychické vlastnosti vojáků a podněcuje je k dosažení co nejlepších výsledků. Proto je nanejvýš nutné, aby všichni příslušníci velitelského sboru si stále uvědomovali, že každé nedostatečně připravené zaměstnání je nenahraditelnou ztrátou ve výcviku vojsk.

Z pohledu těchto požadavků je potřebné zaměřovat přípravu velitelů, příslušníků štábů a vojsk na splnění úkolů každodenního výcviku, při taktických cvičeních a taktických cvičeních s bojovou střelbou. V plné míře uskutečňovat takticko-pořádková cvičení, především s materiálem, na kterých cílevědomě prohlubovat zvládnutí

ti zbraní, techniky a jednotlivých činností a upevňovat získané návyky.

Růst bojové připravenosti svazků a útvarů je závislý na neustálém rozvoji a těsném sepětí jejich dokonalé technické vybavenosti s bojovým mistrovstvím a vysokou morálkou vojsk. Určujícím však stále zůstává, že rozhodující silou ve válce je člověk. Proto ze všech stránek bojového potenciálu armády vystupuje do popředí **morálně politický faktor**, jehož upevňování je třeba věnovat trvalou pozornost. Cílevědomě je potřebné prosazovat, aby příslušníci armády stáli pevně na pozicích politiky Komunistické strany Československa, svou obětavou prací se aktivně podíleli na jejím uskutečňování a čestně plnili povinnosti internacionální obrany socialismu. Z toho vyplývá povinnost neustále prohlubovat politické a mravní kvality vojáků na základě hluboké oddanosti komunistické straně a pracujícímu lidu i silné nenávisti k nepříteli.

Úlohu morálně politického faktoru při zvyšování bojové připravenosti vojsk je potřebné vidět v dialektické jednotě s existencí soudobých bojových prostředků mistrně ovládaných příslušníky armády. Velitelský sbor musí brát plně v úvahu, že uplatňování vědeckotechnického pokroku ve vojenství klade zcela nové požadavky na myšlení a jednání lidí, na úroveň kázně a organizovanosti života u útvarů a jednotek a na organizátorskou a řídicí práci. Všechny tyto okolnosti se plně promítají do oblasti morálně politického stavu a musí být plně respektovány.

Důležitým předpokladem vysoké bojové připravenosti vojsk, spolu s politicky a odborně připraveným vojákem, je **plně boj schopná výzbroj a bojová technika**. Tento požadavek v naší vysoce technicky vybavené armádě si musí velitelé, příslušníci štábů a političtí pracovníci nejen plně uvědomit, ale ve své řídicí činnosti jej plně zabezpečovat. To prakticky znamená, aby péče o výzbroj a techniku nebyla kampaňovitá, ale byla zabezpečována jako trvalý úkol. V plné míře je potřebné, aby ke zvýšení úrovně péče o výzbroj a tech-

niku byly účelně využívány podmínky, které v tomto směru vytváří ustanovení Řádu vnitřní služby ozbrojených sil Československé socialistické republiky. Velitelské a technické orgány musí promyšleně organizovat parkové a hospodářské dny a na vysoké úrovni zabezpečovat údržbu a ošetřování výzbroje a techniky v odpoledních hodinách. Dále je třeba zabezpečit, aby prací na výzbroji a technice byly v plné míře intenzivně využity dílenské jednotky a jejich kvalifikovaní specialisté.

Stále rostoucí nároky na zabezpečení výcviku technikou, na bezporuchový provoz techniky a výzbroje musí být zajišťovány plánovitě. V této souvislosti musí vedoucí funkcionáři jednotlivých velitelských stupňů věnovat náležitou pozornost zpracování **plánu provozu techniky**. Aby tyto plány byly reálné a zabezpečovaly efektivní a hospodárné používání techniky, aby měly potřebnou autoritu, musí se stát jejich tvorbou především záležitostí velitelů a ne pouze technických orgánů. Plány provozu musí být zpracovány tak, aby zabezpečovaly vysokou provozuschopnost výzbroje a techniky nejen při zabezpečování výcviku, ale i pro případ bojového použití.

Velitelé jsou povinni všestranně zabezpečovat, aby výzbroj, technika a materiál byly plně boj schopné a bezporuchové. Nepostačuje však, aby velitel měl k dispozici všechny prostředky a ve stanovené době s přidělenou bojovou technikou zaujal určený prostor. Jde o to, aby byl schopen zahájit také ihned boj se silným nepřítelem, dovedně ho ničit a dosáhnout vítězství za složité situace a v těžkých podmínkách. Přitom právě sehrává důležitou a rozhodující úlohu **celková bojová připravenost** jednotky, útvaru nebo svazku.

U velitelského sboru se stává rozhodujícím uplatnění získaných návyků v celém rozsahu velitelské činnosti za dané konkrétní situace a u všech vojáků je to mistrně ovládnutí přidělené zbraně a bojové techniky a plnění všech činností na bojišti.

K tomu, aby bylo dosaženo trvale vysokého stupně bojové připravenosti svazků a útvarů, je třeba prohloubit znalosti zbraní a bojové techniky, zvýšit efektivnost bojové přípravy a zejména úroveň taktické, střelecké, palebné, odborné a technické přípravy a řízení bojových vozidel. Dosaženým výsledkem se musí stát schopnost a dovednost vojáka mistrně zvládnout zbraň a bojovou techniku, umět je ošetřovat, odstraňovat poruchy a v plné míře využívat jejich bojových vlastností. Důležité je, aby každý jednotlivec si dokonale osvojil svou odbornost, aby zároveň bylo dosaženo plné zastupitelnosti v družstvu, osádce a obsluze.

Pro dokonalé zvládnutí nových druhů

výzbroje a složité bojové techniky má podstatný význam dobře organizovaná **technická příprava**. Její obsah však musí být správně zaměřen na zvyšování teoretických znalostí a praktických dovedností, které směřují k efektivnímu využití taktických a technických možností přidělených zbraní a techniky. Promyšleně musí být spojováno teoretické i praktické osvojování a zvládnutí zbraní a techniky s využitím všech příležitostí a možností. Ke zvyšování teoretických vědomostí a k praktickému výcviku musí být vhodně využíváno všech zaměstnání ve výcviku se zbraněmi a technikou, ošetřování, oprav zbraní a techniky i parkových a hospodářských dnů.

Shrneme-li všechny naše získané zkušenosti a poznatky, které umožňují dokonalé a co nejrychlejší zvládnutí nových zbraní a moderní techniky, dojdeme k závěru, že jedině soustavným studiem teoretických otázek a jejich ověřováním při praktické činnosti můžeme zvýšené požadavky kvalitně splnit. Jde o to, aby bylo plně pochopeno, že vysokou bojovou pohotovost a připravenost vojsk tvoří morálně politické a vojenskoodborné kvality, vycvičenost a vysoká kázeň vojáků, schopnost velitelů dovedně organizovat a řídit bojovou činnost vojsk, efektivně využívat zbraně

a bojovou techniku a udržovat je v bezvadném stavu. Vždy je třeba zabezpečovat, aby bojová technika, výzbroj a ostatní technické prostředky byly plně bojeschopné a byl dokonale promyšlen způsob jejich bojového použití při vedení všech druhů bojové činnosti. V plné míře je potřebné využívat zkušeností bratrských armád, zejména Sovětské armády. Pozornost musí být věnována vysoké účinnosti stranickopolitické práce zaměřené na výchovu ke komunistické ideovosti, politické pevnosti, odvaze a odhodlání zvítězit nad nepřitelem.